

INFOPAPER STIKSTOF VBO

De stikstofproblematiek heeft vorig jaar een behoorlijke impact gehad op de vastgoedmarkt. Zo zijn er veel bouwprojecten stil komen te liggen en is er in veel onduidelijkheid ontstaan over de nieuwe regels, dit probleem raakt ook de agrarische vastgoedmarkt. Door de stikstofproblematiek worden minder veehouderijen en andere agrarische vastgoedobjecten verkocht. In deze infopaper informeren wij je over de laatste actualiteiten van de stikstofregeling.

Interne saldering

Bij interne saldering vindt de verrekening van stikstof plaats binnen een plan of project. Voorwaarde is dat het onderdeel dat voor de afname van stikstofdepositie zorgt, een onlosmakelijk onderdeel van de ontwikkeling is. Een goed voorbeeld daarvan is het uitbreiden van productiecapaciteit binnen een inrichting, waarbij nieuwe 'schone' installaties worden gesaldeer met het tegelijkertijd uit gebruik nemen van oude 'vuile' installaties. Hoewel de productiecapaciteit toeneemt, kan netto toch sprake zijn van een afname van de stikstofemissie. Interne saldering kan worden ingezet om op voorhand een (significant) effect op de natuur te voorkomen, waardoor mogelijk de noodzaak voor een zogenaamde passende beoordeling vervalt.

Externe saldering

Externe saldering betekent dat de stikstoftoename door een plan of project gesaldeer wordt met een stikstofafname van een ontwikkeling die hier in beginsel niet direct mee samenhangt. Een voorbeeld daarvan is het uitkopen van een bedrijf met vergunde stikstofdeposities ten behoeve van een bedrijfsuitbreiding met stikstofgevolgen van een naastgelegen bedrijf. Deze vorm van saldering is een vorm van mitigatie en is daarom per definitie onderdeel van een op te stellen passende beoordeling. Het extern salderen of verlenen van stikstofruimte is sinds (eind 2020) toegestaan in enkele provincies.

Verkopen & verlenen

Als koper kun je slechts 70% van de stikstofuitstoot van de verkoper benutten. De provincies hebben bepaald dat de andere 30% vervalt en ten goede moet komen aan de natuur. Verlenen betekent dat een agrarische ondernemer een deel van zijn niet-benutte stikstofruimte in zijn vergunning op tijdelijke basis beschikbaar kan stellen aan een andere gebruiker. Dit is met name belangrijk voor partijen die een tijdelijke stikstofuitstoot hebben, bijvoorbeeld bij de aanleg van windmolens of zonnepanelen. Door stikstofruimte van een ander tijdelijk te leasen, kunnen zij deze (privaat, publiek) voor (tijdelijke) activiteiten gebruiken.

Subsidierегeling Sanering varkenshouderij

Deelnemers aan de subsidierегeling Sanering varkenshouderij of stoppersregeling actieplan ammoniak kunnen geen stikstofruimte overdragen. In een sterke natuur ligt een groot deel van de oplossing van het stikstofprobleem. Op dit moment wordt deze natuur te veel belast met stikstof. Om deze belasting te verlagen vraagt dit inzet van iedere sector, ook van de landbouw. Er is een extra mogelijkheid om te stoppen voor agrarische bedrijven met hoge stikstofuitstoot die dichtbij Natura-2000 gebieden gevestigd zijn. Provincies hebben de mogelijkheid gekregen om bedrijven aan te kopen, op basis van vrijwilligheid.

Subsidie kringlooplandbouw

Voor de landbouw komen er volgend jaar financiële regelingen en subsidies voor boeren die willen omschakelen naar meer duurzame (kringloop)landbouw en boeren die willen stoppen.

Meer informatie

VBO heeft in samenwerking met Hekkelman Advocaten een podcast gehouden over de stikstofproblematiek. Je kunt deze [hier](#) terugluisteren. Indien je vragen hebt over dit onderwerp, dan kun je deze mailen naar: sebastiaan.roggeveen@vbo.nl